

5269
5te Faste-Onsdag 1846
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46, fasc. 36,
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

6 ms, 1. april 1846

5te Faste-Onsdag 1846

Korsfæstede igien Opstandne Frelser! Vorherre *Jesus Christus!* lad din og din Faders Aand være mægtig over os, saa vi maae være Dig bekiendt i alle Dine Troende, selv under den yderste Vanære, saa Du, efter Din naadige Forjættelse, kan være os bekiendt i al vor Ringhed og Elendighed for Din Himmelske Fader og alle Hans Engle, at Han maa høre Dig, sin elskelige Søn, naar Han hører os bede i Dit Navn: Fadervor! Du, som er i Himlene!

Christne Venner! det er Gangen til Golgatha, Korsets Opreisning, og Frelseren midt imellem to Røvere, der i dag stilles os for Øie, og vilde Apostlerne brugt deres Veltalenhed til at beskrive os, hvad der foregik i deres Sjæl, da de saae den Rene og Hellige regnet og korsfæstet blandt de groveste Misdædere, og saae ham med det evige Livs Ord bindes med Dødens Lænker, da vilde noget saa smertelig Rørende aldrig været enten seet eller hørt; men de vilde det aabenbar ikke, thi jo mere Beskrivelsen nærmer sig Øjeblikket, da hans Livslys, som var Livet selv, skulde slukkes, hans Hjerte, som var Naaden og Sandheden selv, skulde briste, des stillere, kortere og vi maatte næsten sige koldere bliver den, naturligviis, fordi de maae bruge Magt mod dem selv, for ikke at henrives og overvældes af de Følelser, som er Mennesket naturlige, men som her skulde undertrykkes, fordi det, som Herren selv sagde til Jerusalems Døttre, ikke var ham, men hans Fiender

5te Faste-Onsdag 1846

der skulde beklages, og fordi hans Venner *efter* hans Opstandelse ei skulde have anden Følelse ved Tanken om hans Gang til Korset og hans Død derpaa, end dyb Beundring af Hans Kiærlighed, som raadte selv for sit Liv og satte det frivillig til for os, og inderlig Taknæmmelighed for de dyre Domme hvori han kiøbde vore Sjæle fra Død til Liv, fra Trældom til Frihed, fra Skiændsel til Herlighed, ved at tømme den bittre Kalk, som Faderen rakde ham i vort Sted, da han bar vore Synder paa sit Legeme paa Træet.

Ja m. V. see, hvor han elskede os! og lad os dog elske Ham igien, som har elsket os først, ikke med Læbers Ord men i Gierning og Sandhed! det er den christelige Tanke, som levende skal opfylde og beherske os, naar vi betragte vor lidende og døende, vor pinte og korsfæstede Forløser, saa vi see baade ham, hans Venner, hans Fiender og os selv i Kiærlighedens Lys, dette milde, stille Lys, der jo øiensynlig maatte forklare hans Aasyn, som en Engels, da han vendte sig om paa Veien til Hovedpandestedet og sagde til de grædende Kvinder: I Jerusalems Døttre! græder ikke over mig, men græder over eder selv og eders Børn! thi gaaer det saaledes med det grønne Træ, hvordan vil det gaae med det Tørre? og da han lod sig klæde nøgen af og korsfæste med de Ord: Fader! forlad, tilgiv dem, thi de veed ikke hvad de gjør! og endelig, da han fra Korsets Træ fæstede Øiet paa sin Moder og paa den Disipel som han havde kiær, og sagde til Marie: Kvinde, see, *han* er din Søn! og til

5te Faste-Onsdag 1846

Johannes: see, hun er din Moder!

Ja, ikke blot som en Guds Engels, men som en Guds Søns, som den Eenbaarnes af den Gud, Hvis Navn er Kiærlighed, maa jo den Korsfæstedes blege Aasyn have lyst af Kiærlighed, da han som havde elsket sine Egne fra Begyndelsen og elskede dem til Enden, midt under Pinen og Dødskampen ynkedes inderlig over dem, slog endnu engang de milde Øine op og aabnede de Læber, hvorpaa Naaden var udøst, for at trøste sine

Kiære, vendte med Ordene: see, han er din Søn, see hun er din Moder! deres Øine fra det bedrøvelige Syn af deres Alt korsfæstet, af Verden som en øde Ørk i det yderste Mørke, vendte deres Øine og deres Hjerter til hinanden, til i hinandens kiærlige Øie at see, der var endnu et Glimt af Livets Lys, af det evige Lys tilbage, lod deres knuste Hjerter føle Lindring i den fælles Smerte, i den fælles Kiærlighed til ham, som nu gik bort, og gav dem Noget at leve for, selv naar han var død, Noget at stræbe efter, som takkedes ham, som bevarede og oplivede hans velsignede Minde hos dem, som fra dette Øieblik af maatte betragte hinanden i et nyt, i det inderligste og kiærligste af alle Forhold, stræbe som Moder og Søn at trøste hinanden over det største Tab under Solen, Tabet af saadan en Søn og saadan en Ven, som den Eenbaarne!

Ja, Christne Venner! i dette Kiærlighedens milde Lys kan og skal vi betragte den Korsfæstede og Alt hvad der omringer ham, fra hans Moder og hans Ven under Korset til Røverne ved hans Side og de Blinde, de Vildfremmede, der er som Dyrene for ham, der, mens Guds Søn lider Døden for

5te Faste-Onsdag 1846

dem, dele hans Klæder imellem sig og kaste Lodd om hans Kjortel, og i det samme Lys skal vi betragte os selv, hvor vi virkelig staae, her, i det nærværende Øieblik, paa dette Sted, hvor vi er forsamlede til hans levende Ihukommelse, som døde eengang for Syndere, for vore Synder, men lever evig for Gud og lever for os, vil at vi skal leve med ham og har al Magt i Himlen og paa Jorden.

Vist nok see vi strax, at i dette Kiærlighedens Lys, lige over for ham, der er afmalet for os, som han var korsfæstet midt iblandt os, fordunkles vi ikke blot i os selv, men maae skamme os, men netop fordi det ikke er Retfærdighedens Lyn der rammer, men Kiærlighedens Lys der besøger os, derfor behøve vi ikke at grue, derfor maae vi ikke skjule os, men kan og skal komme til Lyset, at vore Gierninger maae aabenbares, thi hvad der maa skjules, for at vi ikke med Skiændsel skal synke i Afgrunden, det skjuler hans Kiærlighed, som tog al Skyld paa sig for dem, som vil komme til Lyset og troe paa Lyset, saa de kan blive Lysets Børn.

Troe vi altsaa paa den Korsfæstede, som Lyset, Livet og Sandheden, da kan vi staae frimodige i hans Kiærligheds Lys, skiøndt vi see, med Apostelen, at i os selv, i vort Kiød boer intet Godt, og uden ham kan vi slet intet gjøre, thi han kan og vil frelse os fra os selv og tage os til sig og virke i os baade at ville og at udrette Guds Velbehagelighed, saa her er slet ikke mere Spørgsmaal om hvad vi er eller har gjort af os selv, men kun om at vi troe, han er i sig selv Lyset og Livet, han har gjort Alt for at frelse os, og han baade kan og vil gjøre langt mere af os end vi enten bede eller forstaae, naar vi kun vil bevare hans Ord og følge dem.

5te Faste-Onsdag 1846

Ja m. V. derom, kun derom giælder det, ligesom vi høre, at hans Moder og Disipelen, han havde kiær, bevarede og fulgde hans Ord fra Korset: see, han er din Søn! see, hun er din Moder! thi vel er det kun faa Ord, der siges om, hvordan de optog og fulgde Herrens Kiærligheds Ord, men deri er Herren en Mester og det lære hans Disipler af ham at sige meget med faa Ord, derfor siger Disipelen, som her maa tale om sig selv, blot: fra den Time tog han hende til sig, og jo meer vi tænke derpaa, des klarere see vi, at dermed er Alt sagt, baade at Marie og Johannes aabnede deres Hjerter for Trøstens Ord af Herrens Mund og at det virkede som et guddommeligt Kiærligheds Ord, saa det gav dem baade Lyst og Magt til at gjøre, som han sagde, til at betragte og omgaaes hinanden fra den samme Time, i den Korsfæstedes Navn og paa hans Ord, som Moder og Søn.

Og see, naar ogsaa vi troe paa den Korsfæstede, da føle vi, at hans Kiærligheds Ord er ogsaa talt til os og giver os Magt til at være som Brødre og Systre til ham og alle hans Venner, saa vi tage ogsaa hans Moder og Disipelen han havde kiær til os i en kiærlig Ihukommelse, tilegne os dem i hans Navn og for hans Skyld, saa hans Moder er ogsaa vores Moder, den Ven, han kaldte Broder, er ogsaa vor broderlige Ven, og at det ikke er Indbildning, men i Aand og Sandhed Virkning af hans Ord til os, det føle og det vise vi, ved med den samme Kiærlighed at omfavne og tilegne os Alt hvad der i Sandhed hører ham

5te Faste-Onsdag 1846

til og er hans Hjerte dyrebart, som eengang for alle udstrakke sine Hænder over alle sine Disipler, over hele sin Menighed og sagde: see, min Moder og mine Brødre, thi hvem der gjør min Himmelske Faders Villie, det er min Moder, min Syster og min Broder.

Ja m. V. for at dette kan vinde Skikkelse for os, saa lad os, som i et Speil, betragte Herrens Gierning i vore Fædres og vore egne Dage! Aandelig kan vi godt sige, blev Herren korsfæstet midt i Christenheden efter de ypperste Præsters Begiæring i Pavedomets værste Dage, og under Korset stod Troen, som er aandelig hans Moder og ved Siden en Disipel, som han havde kiær, ret aabenlyst i Morten Luther, og Herren sagde: Kvinde han er din Søn og see hun er din Moder! og Disipelen tog hende til sig! Amen! - *Barnetroen* -